

Ховаючись за темряву (Сни)

Богдан Жолдак

Голова крутилася, доки я не збагнув, чому — усе начиння в цій кімнаті, різне, а чимось тотожне, ритми візерунків погойдували очі, для яких не траплялося жодного простого погляду. Як же не хочеться прощатися з Ніною! В оселі все помальоване, вишите, розписане, і все береться до рук, розглядається.

— А це звідки? — беру я велетенську писанку. — З Африки?

— Ой, Богдане, який ви наївний, та страуси — давно вже українська домашня птиця, її в нас селяни в курниках розводять, тобто в страусарнях; от я й взяла одне й розписала.

Потрапив я в гості не через свято, а що вбрався до нього капітально — полотняні штани, сорочка, добряче вишита, на голові плетений з квітів ґердан, а головне, це ноги, вони автентично босі.

— А оце все звідки? — озираю прикрашене житло, там, де рушники.

— Як це звідки? — дивується Ніна-господиня. — Я сама й зробила.

— Коли? — озираюся рукотворним музеєм. — Коли ж ви відпочиваєте?

— А українська жінка так і відпочиває, візьме до рук вишивання, заспіває пісеньку, голочкою раз-раз — і пішло відпочивання. Бо як відпочивати склавши руки, душа стомиться, — хитренько повчає вона.

Цієї миті фари авто пробігають крізь вікна і я розумію, що надворі ніч, а йти не хочеться. Але ж треба сім'ї відпочити і від відпочивання, яким було цілорічне свято.

— Ну, мені пора, — встаю я.

— А на ноги нічого нема? — питається господиня, наче зараз помітивши, що я босоніж.

Чоловік її виймає зі скрині личаки, верзуни, постолі, навіть солом'яні плетеники і сміється, бо ясно, що на мій 48-й вони не налізуть; із передпокою Ніна принесла більші калоші, але й вони викликали в господарів сміх.

— Ось вам народна обувачка двадцятого століття, — серйозно коментує вона експонат, однак і він непідходящий.

Легко вдень ходити по Києву гуртом в етнографічних калошах, а вночі геть не так, добре, що перехожих нема, нікому дивуватися з одяганки. "Ну й нехай дивуються, — переконую я себе, ідучи. — Оно із крішнаїтів ніхто не дивується, нехай усі звикають і до нашого".

Пишався я собою й своїми рішучими думками, ви кидаючи геть таку обувачку, хоча навколо величатися було ні до кого, лише поодинокі віддалені авта довгасто креслили ніч.

Радісно ходити босоніж по асфальту, він рівенький, гладенький, а от вночі раптом став холодний і теручий. "Нічого, дійду, — грівся я подумки, — якщо швидко рухатись, п'яти не залякнуться".

Скісним зором я помітив, як у зблиску далекої фари висвітлився з ночі білий плащ, жінка майже бігла. "Теж холодно в ноги?", — вирішив я посміхнутись.

Страх і образа заважали їй робити це швидше, але ось вона вже вхопилася за клямку дверей і зникла в парадному. "Ну, й слава Богу", — не встиг видихнути я, як побачив, що з-за граніту бульварного рогу виткнулися двоє переслідувачів, які вхопили з ночі лише ляскання дверей.

— Да, — сказав один.

— Да, суці повезло, — зітхнув інший.

Я вирішив іти далі, коли побачив світлий плащ крізь вікно другого поверху парадного, світло показало привабливу, хоч і не геть молоду жінку, такі бувають, наприклад, вчительки, не дуже модні, але старанно випрасувані; вона, важко втомлена, сходила нагору, видно, дуже нахвилювалася, коли раптом втратила опору і впала, дійшовши третього поверху.

— Наша! — вигукнув один.

— Наша, сучара, — зрадів інший нічний.

Вони побігли до парадного, а з-за другого, протилежного, рогу вискочило іще двійко таких же загадкових нічних і помчали туди навперейми, подивувавши розхристаною нетутешньою пластикою, тобто незвичною навіть би й для кіна — виявляється, тут був іще один гурт охочих.

Гірко мені стало за місто, де, бач, багато всякого ховається за нічними кутками, а ще гірше — побувши в мальованім раю, важко переходити в інше буття, але мої босі ноги міркували швидше, вони несли мене туди ж, і, вскочивши слідом, я мало не спіткнувся об важку банку з фарбами, в парадному, ясно, йшов ремонт.

Зачувши мене, компанія стала на східцях.

— Ану, стоп! — кричу я, розуміючи, що треба кричати "стій" по-українському.

Ми втупились очима. Я забув, яка на мені одежа, а це їх зупинило.

Що робити далі, я не знав, і вони також, ми просто стояли й одхевувались, доки вони не здогадалися багатозначно презирнутися і усвідомити, що їх багато, а я один.

— Гля, бля — маньяк! — повчально зірвалось в одного, він весело тицяв пальцем на мій одяг.

І вони рвучко посунули на мене.

"Це я? — обурився я. — Це — про мене?!"

Ухопивши за край банку з фарбою, почав гатити їх у голови, вони сунули, затуляючись долонями од їдких бризок, тягнучись до мене, банка гнулась, але трималась, а вони ще лізли, хоча дуже швидко втрачали тям, кришка одскочила вся і фарба ляпала на них, рвучко міняючи колорит моднячої вдяганки, кидаючись своєрідними вохристими візерунками.

"Маньяк, — дивувався я, — я вам, бля, покажу, хто тут маньяк!"